

До модуля 2. «Телевізійне виробництво»

Тема 1. Робота журналіста у ході (на різних етапах) підготовки телематеріалу

Лабораторне заняття № 1

Попередньо виконайте такі завдання:

1. Письмово **підготуйте** короткий конспект до кожного питання плану заняття за списком рекомендованої літератури.

2. **Ознайомтеся** та **занотуйте** основні моменти публікації М. Недопитанський «Технологія теленовин» – <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1459>; Д. Теленков «Особливості телевізійної верстки» – <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2349>; В. Федорів «Випуски теленовин: головні інструменти верстки» – <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=125943>; С. Дацюк «Современное новостное производство. Аналитический доклад» – www.xyz.org.ua.

На занятті:

1. **Розподіліться** у групи по 3 особи. **Підготуйте** (продумайте компоненти) телесценарій із відповідного інформаційного приводу.

2. **Напишіть сценарій** поточної події (на вибір), враховуючи усі вимоги до журналістського матеріалу такого плану допоможе запропонована «класична» форма (перелік необхідних складових елементів): 1. Номер епізоду, сцени, кадру. 2. Метраж (чи хронометраж) того чи іншого кадру. 3. Об'єкт (місце зйомок). 4. Масштаб і зміст зображення. 5. Характер руху камер, художні прийоми, ефекти, монтажні переходи. 6. Репліки «дійових осіб», закадровий текст, систему музичного і шумового оформлення. 7. Необхідна операторська і звукова техніка й реквізити. 8. Примітки, вказівки і рекомендації виконавцям, телеоператорам та іншим членам знімальної групи.

3. **Здійсніть** зйомку обраного самостійно заходу чи події, **обробіть** відеоматеріал.

4 **Здійсніть** розкадровку відео та підготуйте й начитайте у студії закадровий текст.

5. **Опрацюйте** та **візьміть** участь у обговоренні публікації «Сценарій у сучасному екранному мистецтві» – <http://vseslova.com.ua/word/%D0%A2%0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B1%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-105879u> – зверніть увагу на нюанси.

Лабораторне заняття № 2-3

Попередньо виконайте такі завдання:

1. **Простудіюйте** та **занотуйте** головні кроки щодо монтажу відео й аудіо на комп'ютері із списку рекомендованої літератури (зокрема Електронних джерел) та **випішіть** ключові моменти теми із списку основної літератури:

- власне продакшн телевізійних матеріалів.
- особливості впровадження ідей у ТБ-продукт.

- головні виробничі етапи створення аудіовізуального матеріалу.
- особливості роботи над матеріалом для прямих ефірів та програм у записі.

2. **Підготуйтеся** до командної роботи під час власне виробництва ТБ-продукту.

На занятті:

1. **Перегляньте**, попередньо підготовлений запис ранкового ефіру на вітчизняному ТК та **здійсніть** його аналіз за певною схемою, яка пропонується у публікації А. Стащенко «Інформаційне насичення ранкового телеефіру» – <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2188>.

2. **Запишіться** для виконання завдань підготовчого етапу продакшну (у день самостійної роботи) у лабораторії та **здійсніть** всі необхідні заходи для власне продакшну свого телематеріалу.

3. **Продумайте** компоненти прямиоефірного включення до вашого матеріалу та **реалізуйте** його під час демонстрації виконаного практичного завдання у групах.

4. **Підготуйте** схему розміщення (дизайн) декорацій для ефіру, студійного оформлення.

5. **Здійсніть** завершальний етап власне продакшн (монтаж) свого ТБ-продукту за покроковою інструкцією (*див. додатки*).

Лабораторне заняття № 4

Попередньо виконайте такі завдання:

1. **Запишіть** свої враження після опрацювання таких матеріалів: М. Рабигер «Режисура документального кино и «постпродакшн»» – http://www.lib.mn/blog/majkl_rabiger/; Д. Теленков «Особливості телевізійної верстки» – <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2349>; В. Федорів «Випуски теленовін: головні інструменти верстки» – <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1259>.

2. Щодо прямиоефірних програм: **підберіть** із різних лінгвістичних джерел (2005-2014рр.) на кшталт Мащенко І. Енциклопедія електронних мас-медіа: Т. 2: Термінологічний словник основних понять і виразів: телебачення, радіомовлення, відео, аудіо..., Журналістика: словник-довідник / За ред. І.Л. Михайлина. – К.: Академвидав, 2013; Словник журналіста... / Під ред. Ю. Бідзілі. – У.: Вид-во «Закарпаття», 2007; Гетьманець М. Сучасний словник літератури і журналістики / М.Ф. Гетьманець, І.Л. Михайлин. – Х.: Прапор, 2009 та **запишіть** у зошит тлумачення понять «прямий ефір на ТБ», «прямиоефірна ТБ-передача». Не забудьте зазначити використане джерело.

3. **«Розбийте»** на виробничі етапи кожен дію по створенню свого ТБ-продукту та «передбачте», що «вийде» за сценарієм, а чого варто уникнути під час роботи).

4. **Поміркуйте** над питаннями: Яку роль «зіграв» монтаж у підготовці Вашого аудіовізуального матеріалу? та Який постпродакшн Ви вбачаєте для свого матеріалу?

На занятті:

1. **Візьміть** участь в обговоренні самостійно підготовлених матеріалів, їх позитивних і не зовсім вдалих моментів.
2. **Проаналізуйте** «внесок» кожного члена команди й свій також щодо розробки й власне продакшна ТБ-продукту. **Дайте** аргументовану оцінку.
3. **Візьміть** участь у організації й здійсненні трансляції свого матеріалу локальною телемережею.
4. **Здійсніть** опис «покрокової» інструкції щодо організації показу відеопродукту та технологію використання технічних засобів для цього.

Тема 2. Виробництво новин на телебаченні

Лабораторне заняття № 1

Попередньо виконайте такі завдання:

1. **Занотуйте** окремо у зошити сучасні жанрові ознаки інформаційного телепродукту за класичними характеристиками.
2. **Поміркуйте** над питанням: Які методи викладу телевізійних новин у ефірі українських ТК переважають?
3. **Дослідіть** структуру інформаційної служби (редакції) телевізійних новин будь-якого ТК.

На занятті:

1. **Пригадайте** та **наведіть** по декілька прикладів на кожний телевізійний жанр із українського телевізійного простору.
2. На основі записаних випусків новин з двох українських загальнонаціональних каналів та одного регіонального за один день – **проаналізуйте** письмово особливості контенту з урахуванням жанрових характеристик.
3. Письмово: **підготуйте** схему інформаційної редакції (відділу новинних програм) та охарактеризуйте функціональні обов'язки її співробітників.

Лабораторне заняття № 2-3

Попередньо виконайте такі завдання:

1. Письмово: **підготуйте** конспект основних положень із списку рекомендованої літератури.
2. **Повторіть** теоретичний матеріал щодо технології інформаційного телевиробництва.
3. **Перегляньте** телевізійні сюжети будь-якого ТК, зробіть нотатки (назва, хронометраж, автори, методи подачі матеріалу, структура тощо).
4. **Зафіксуйте** репортажі на запорізьких ТК. **Опишіть** їх.
5. **З'ясуйте** особи телерепортерів на провідних українських ТК.

На занятті:

1. **Перегляньте** та **проаналізуйте** репортаж, попередньо записаний (чи із офіційних сайтів ТК) на предмет наявності у ньому «класичних» складників.
2. **Здійсніть** опис структурних елементів запропонованого до перегляду викладачем телесюжету.

3. **Поділіться** на групи по дві особи та **«пропишіть»** структуру репортажу.

4. **Відзніміть** на відеокамеру репортаж (принаймні **зафіксуйте** обіграний стенд-ап).

4. **Змонтуйте** свій матеріал репортажного спрямування на комп'ютерах навчальних класів лабораторії тележурналістики, користуючись покроковою інструкцією (*див. додатки*).

Лабораторне заняття № 4

Попередньо виконайте такі завдання:

1. Письмово: **підготуйте** конспект основних положень із списку літератури.

2. **Повторіть** теоретичний матеріал щодо технології підготовки коментаря та огляду на ТБ.

3. **Перегляньте** новини будь-якого ТК, **знайдіть** в них коментар та **проаналізуйте** його (назва випуску, хронометраж, тема та автор, місце у програмі, ознаки жанру тощо).

4. **Зафіксуйте** телеогляди на українських ТК. Здійсніть їх аналіз (автор, тема, хронометраж, кут подачі, залучення мультимедійної інформації тощо)

5. **З'ясуйте** особи оглядачів на провідних українських ТК.

На занятті:

1. **Перегляньте** та **проаналізуйте** огляд, попередньо записаний (чи із офіційних сайтів ТК) на предмет наявності у ньому класичних складників.

2. **Здійсніть** опис структурних елементів запропонованого до перегляду викладачем ТБ-коментаря.

3. **Підготуйте** сценарій, зафіксувавши усі складники переглянутого огляду.

4. **Напишіть** текст коментаря для ТБ на одну із тем, що є цікавою для молодіжної аудиторії. **Презентуйте** його на занятті.

5. **Візьміть** участь в обговоренні питання щодо особливостей зйомки коментарів свідків чи учасників подій, експертів, фахівців з певного питання.

Тема 3. Виробництво аналітичних та художньо-публіцистичних телепрограм

Лабораторне заняття № 1-2

Попередньо виконайте такі завдання:

1. **Підготуйте** конспект основних положень із списку літератури.

2. **Запишіть** на електронний носій по одній аналітичній та художньо-публіцистичній телепрограмі з будь-якого українського ТК (тематика вільна).

3. **Складіть** перелік програм такого типу у ефірі ТК України.

4. **Підберіть** із лінгвістичних джерел п'ять визначень «молодіжні телепрограми» («програми на молодіжну тематику» й под.). **Осмысліть** їх.

5. Докладно **опрацюйте** матеріал про першу молодіжну телепрограму (канал «Гарт» (*див. додатки*)).

6. **Поміркуйте:** Яку із програм сучасного телевізійного контенту Ви можете назвати як альтернативу «Гарту»?

На занятті:

1. **Перегляньте** та **проаналізуйте** репортаж, попередньо записаний (чи із офіційних сайтів ТК) на предмет наявності його класичних складників.

2. **Здійсніть** опис структурних елементів запропонованого до перегляду викладачем телевізійного інтерв'ю (тема, питання, робота ведучого в кадрі, особливості зйомки, залучення попередньовідзнятих і змонтованих відеоматеріалів, рівень розкриття теми інтерв'ю, стиль його проведення, інші особливості).

3. **Поділіться** на групи по дві особи та **«пропишіть»** питання для інтерв'ю, **здійсніть** запис своєї роботи у телестудії лабораторії на відеокамеру.

4. **Змонтуйте** свій матеріал комп'ютерах навчальних класів лабораторії тележурналістики, користуючись Покроковою інструкцією (*див. додатки*).

Лабораторне заняття № 3

Попередньо виконайте такі завдання:

1. **Перегляньте** рубрику «Продакшн» на офіційних сайтах українських ТК. **Зробіть** нотатки щодо їх власного виробництва ТБ-продукту.

2. **Вивчіть** стан вітчизняного виробництва за публікаціями «Телекритики». При цьому **вказуйте** автора, назву матеріалу та **виписуйте** кілька цитат.

3. **Перегляньте** одну прямоефірну передачу (не шоу) та обміркуйте її підготовку й проведення в ефірі. **Повторіть** головні засади використання прямого ефіру на ТБ.

4. **Запишіть** на електронний носій ранковий ефір на будь-якому ТК та одне шоу (будь-якого різновиду). **Поміркуйте** над його підготовкою й специфікою проведення (трансляції).

На занятті:

1. **Презентуйте** аналіз записаних на електронний носій ранкової програми та шоу. **Проілюструйте** головні позиції аналізу, думок фрагментами записів.

2. **Візьміть** участь в обговоренні теми «Перспективи українського продакшну».

3. **Здійсніть** монтаж попередньовідзнятого відео фахівцями лабораторії (за сценарієм та написаним й начитаним задровим текстом).

Тема 4. Нові медіастандарти у виробництві екранної продукції

Лабораторне заняття № 1-2

Попередньо виконайте такі завдання:

1. **Опрацюйте** такі електронні джерела: Н. Симоніна «Новітні жанри української тележурналістики: розвиток інфотейменту» – http://www.journ.univ.kiev.ua/trk/publikacii/symonina_publ.php та «Далі буде

ще цікавіше – нас чекає золота ера телебачення!» – http://www.cnbc.com/id/47285315/Predictions_The_Future_of_TV.

2. **Поміркуйте** над темою: «Сучасний стан та перспективи розвитку нових форм подання інформації на вітчизняних ТК».

3. Письмово **підготуйте** визначення професійних стандартів у журналістиці, чим вони різняться від світових медіастандартів.

4. **Підготуйте** тлумачення із різних джерел таких дефініцій: «новітні медіа», «мультимедійний світ», «конвергентна редакція», «телевізійний контент», «інтерактивне мовлення», «відеопідкасти», «закордонні стандарти телевиробництва», «українські стандарти телевиробництва».

На занятті:

1. **Презентуйте** підбрані тлумачення із різних джерел таких дефініцій: «новітні медіа», «мультимедійний світ», «конвергентна редакція», «телевізійний контент», «інтерактивне мовлення», «відеопідкасти».

2. **Візьміть** участь в обговоренні теми: «Сучасний стан та перспективи розвитку нових форм подання інформації на вітчизняних ТК».

3. **Презентуйте** підбірку визначень професійних стандартів у журналістиці, **поясніть** чим вони різняться від світових медіастандартів.

4. **Опишіть** головні принципи конвергованої журналістики та як вони впливають на телевізійне виробництво.

Лабораторне заняття № 3-4

Попередньо виконайте такі завдання:

1. **Перегляньте** новини на одному із Інтернет-ТБ та в будь-якій з соціальних мереж (чи відеопідкаст інтернет-видання за власним вибором, наприклад: «Українська правда»).

2. **Підберіть** тлумачення понять «аудіовізуальний продукт», «звукове оформлення телевізійної програми», «дизайн телевізійної студії», «інфографіка», «інтер'єр» із різних довідкових джерел (**зафіксуйте** їх).

3. **Проаналізуйте** відеорозділи найпопулярніших українських інтернет-телеканалів чи офіційних сайтів українських ТК (на предмет: способи поширення продукції ефірними ТК в Інтернеті; онлайнві трансляції ефірних ТК; використання Інтернет-ресурсів ефірними ТК; стандарти Інтернет-ТБ).

4. **Ознайомтеся** із матеріалами: К. Каплюк «Телевізійний формат не поспішає переходити в інтернет» – <http://www.pravda.com.ua/inozmi/deutsche-welle/2012/03/9/6960314/>; «Перспективы интерактивного Интернет телевидения» – <http://www.bagnet.org/news/customer/27973>.

На занятті:

1. **Підготуйтеся** та **візьміть** участь у обговоренні трактувань понять «формат», «телевізійний формат» за матеріалами онлайн-ресурсу «Телекритика» (<http://www.telekritika.ua>).

2. **Дайте** аргументовану **відповідь** щодо спільного й відмінного у закордонних та українських стандартах ТБ-виробництва (на основі опрацьованих матеріалів).

3. **Здійсніть** опис (попередньо обраних ТК) на предмет інтер'єру, дизайну студії, використання інфографіки, бігунків, інтерактивних екранів під час новинного ефірного мовлення.

4. **Проаналізуйте** інтернет-аудиторію України за електронним джерелом: <http://www.inau.org.ua/252.3286.0.0.1.0.phtml>.

5. **Візьміть** участь в обговоренні теми: «ТБ чи Інтернет-ТБ, хто перспективніший й конкурентноспроможніший на сьогодні?».